Lietas arhīva Nr. K16-0327-17
ECLI:LV:JERT:2017:1005.11210068017.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2017.gada 5.oktobrī

Jēkabpils rajona tiesa,
tiesnese L.Baltmane-Zepa,
piedaloties prokuroram J.Butleram,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un 15.panta ceturtās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ mēģināja izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), iekļūstot dzīvoklī.

2017.gada 22.septembrī ap plkst. 15.30 /pers. A/ atradās mājas /adrese/ pagalmā. /pers. A/ ar mērķi izdarīt mantu zādzību no mājas caur atvērtu pirmā stāva logu iekļuva mājā /adrese/. Pēc iekļūšanas mājā /pers. A/ iedzīvošanās nolūkā, slepeni, būdams pārliecināts, ka viņa noziedzīgās darbības neviens nenovēro, no mājas paņēma zvejas spoli 24 *euro* vērtībā, automašīnas salona paklājiņu 10 *euro* vērtībā, īlenu 1 *euro* vērībā, telefona lādētāju 5 *euro* vērtībā, mobilo telefonu "Samsung" 10 *euro* vērtībā un virvi 1 *euro* vērtībā. Mobilo telefonu ar telefona lādētāju /pers. A/ ielika savas virsjakas kabatās, bet pārējās mantas salika plastmasas maisiņā. /pers. A/ noziedzīgās darbības neizdevās pabeigt no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo viņu ēkas īpašnieki ar policijas darbinieku palīdzību aizturēja notikuma vietā. Ar šīm savām noziedzīgajām darbībām /pers. A/ slepeni mēģināja nolaupīt /pers. B/ piederošo kustamo mantu 51 *euro* vērtībā, nodarot materiālos zaudējumus par minēto summu.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un 15.panta ceturtajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un 15.panta ceturtajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu atzina, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, piekrita pierādījumu pārbaudes neveikšanai tiesas izmeklēšanā.

Prokurors izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un piekrita pierādījumu pārbaudes neveikšanai tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas noteikumiem, ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums. Apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad, ievērojot Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajā daļā noteikto, šajā spriedumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu un 15.panta piekto daļu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais tiesāts vairāk kā desmit reizes, pēdējās reizes ar Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 12.aprīļa spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem un Jēkabpils rajona tiesas 2016.gada 1.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem, un sods, kas noteikts ar minētajiem spriedumiem daļēji saskaitīts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2016.gada 13.septembra lēmumu, galīgo sodu nosakot brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem, pēc soda izciešanas atbrīvots 2016.gada 24.oktobrī *(lietas 14.-23.lapa)*. Secināms, ka saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta nosacījumiem sodāmība nav dzēsta. Apsūdzētais iepriekš sodīts administratīvi, pēdējo reizi 2010.gadā *(lietas 13.lapa)*. Apsūdzētais paskaidroja, ka apgādībā ir 84 gadus veca māte, oficiāli algotu darbu nestrādā, palīdz mājas darbos. Ienākumi ir 200 EUR apmērā, saņem invaliditātes pensiju, jo apsūdzētajam noteikta 2.invaliditātes grupa. Apsūdzētais nožēloja izdarīto, atvainojās cietušajai, izteica lūgumu rast iespēju sodu noteikt nosacīti, jo jāpalīdz mammai un brāļa meitai.

Ņemot vērā iegūtās ziņas par apsūdzēto, neskatoties uz to, ka apsūdzētais vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina, tiesa uzskata, ka viņš ir vērtējams negatīvi. Iegūtā informācija ir pamats secinājumam, ka apsūdzētais nespēj atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas, viņu iepriekš izciestais sods neaudzina un kā norādīja prokurors, tad apsūdzētajam ir stabila tendence izdarīt noziedzīgos nodarījumus.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzīst savas vainas atzīšanu noziedzīgā nodarījumu izdarīšanā un izdarītā nožēlošanu. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli

noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums saskaņā ar Krimināllikuma 27.pantu veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo noziedzīgais nodarījums iztiesājamajā krimināllietā izdarīts nedzēstas sodāmības laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas klasificējams kā smaga noziegumu mēģinājums, ko izdarot, apsūdzētais mēģinājis apdraudēt cietušās mantiskās intereses.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, tā izmantojot savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas (sk., *piemēram, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta nolēmumu lietā SKK- 232/08*).

Tiesa, noklausījusies prokurora viedokli par apsūdzētajam piemērojamo sodu, par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem, uzskata sodu brīvības atņemšanas veidā.

Apsūdzētais lūdza nepiemērot viņam brīvības atņemšanu, un teorētiski būtu iemjams jautājums par brīvības atņemšanas soda noteikšanu nosacīti, taču konkrētajā gadījumā tiesa neapsver šo iespēju, jo apsūdzētais iepriekš bijis notiesāts par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu ar brīvības atņemšanu un sodāmība šī noziedzīgā nodarrījuma izdarīšanas laikā nebija dzēsta. Šādu nosacījumu nosacītas notiesāšanas nepiemērošanai paredz Krimināllikuma 55.panta vienpadsmitā daļa.

Tāpat tiesas ieskatā apsūdzētajam nav piemērojams sods ne piespiedu darba viedā, ko tiesa nav tiesīga piemērot arī tāpēc, ka apsūdzētais sakarā ar invaliditāti ir darba nespējīga persona (sk. piemēram, *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2007.gada 8.novembra lēmums lietā Nr.SKK-J-571/07*), ne naudas sods, ne sods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, jo kā redzams no Sodu reģistra informācijas, tad apsūdzētais iepriekš vairākkārt tiesāts un sodīts, izcietis brīvības atņemšanas sodu, taču pat tas neaudzina apsūdzēto un viņš turpinājis izdarīt noziedzīgos nodarījumus, līdz ar to tiesa secina, ka soda veids - brīvības atņemšana – ir taisnīgs un arī apsūdzētā personībai atbilstošs sods.

Turklāt jāņem vērā, ka noteiktajam soda veidam jābūt ne tikai samērīgam, bet maksimāli jāatbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (sk. *A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp*), un tiesas ieskatā sabiedrības interesēs ir apsūdzētā izolēšana no tās.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā konstatēts viens apsūdzētā atbildību pastiprinošs apstāklis un viens atbildību mīkstinošs apstāklis. Apsūdzētajam sods nosakāms sešu mēnešu apmērā, nedaudz samazinot prokurora prasītā soda apmēru, jo apsūdzētais piekrita lietas vienkāršotai izskatīšanai. Tiesa uzskata, ka šāds soda apmērs nav bargs, tas ir pietuvināts panta sankcijā paredzētajam minimālajam brīvības atņemšanas soda apmēram.

Spriedumā nosakāms, ka brīvības atņemšanas soda izciešana ir skaitāma no apsūdzētā aizturēšanas dienas.

Apsūdzētajam nav piemērojams Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā norādītais papildsods- mantas konfiskācija, jo lietas materiālos nav ziņu par apsūdzētajam piederošu mantu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.pantu, lemjot par apsūdzētajam piemēroto drošības līdzekli, ņemot vērā minētā likuma 241.pantu, apsūdzētajam ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores 2017.gada 22.septembra lēmumu piemērotais drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā *(lietas 27.lapa)* - ir atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.- 530.pantu tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un 15.panta ceturtajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Brīvības atņemšanas soda izciešanu skaitīt no /pers. A/ aizturēšanas brīža.

Piemēroto drošības līdzekli - uzturēšanās noteiktā vietā - atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 27.oktobrī.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa